

Bladet

Nr 1-2013

Västmanlands Spelmansförbund

Ordförande har ordet:

Hej!

Jag vill önska alla en god fortsättning på det nya året. Nu håller styrelsen på att planera för kommande evenemang. Det som ligger närmast är årsmötet den 16 mars. I år har vi bokat in oss på Måns Ols i Sala. Hoppas

att det då kommer många medlemmar.

Nästa arrangemang som styrelsen jobbar med är Allsvenskan i Folkmusik som denna gång förläggs till Eskilstuna 9-12 maj och är ett samarbete mellan Västmanlands spelmansförbund, Södermanlands spelmansförbund och Örebro Läns Folkmusikförbund. Det blir alltså kursledare från dessa tre landskap under en hel helg. Det ska bli kul.

Vi håller även på att sätta programmet för Folkmusik på brunnen den 13-14 juli. Årets konsert planeras bestå av två olika konstellationer. Det ena med inslag av Västmanland och det andra med mycket inslag av folklig sång. De kommer då även att hålla kurs på eftermiddagen. Jag tror att det kommer att bli kanon.

Vill åter tipsa om vår Facebookgrupp. Josefina Paulsson och Folke Dahlgren har nu börjat lägga in månadens låt på sidan. De lägger upp en musikfilm varje månad där de spelar en västmanlandslåt. Jät-tebra!

Vill även uppmuntra till att medlemmar och andra kan lägga in information om vad som ska hända eller att man kan använda sidan som ett diskussionsforum.

Skulle även vilja tipsa om Folk & Världsmusikgalan i Gävle 18-20 april. Tror att det kan bli häftigt. Är man medlem i ett landskapsförbund så får man rabatt på galakonserten.

Tror att det kommer att bli ett bra år med mycket folkmusik och lite mygg. I mina trakter kan myggen vara ett stort problem, men man har planer på åtgärder för dessa blodsugare. Självt har jag införskaffat mygghatt och ett elektriskt "tennisracket".

Ann-Britt

Allsvenskan i folkmusik

Nästa Allsvenska i folkmusik kommer att förläggas den 9-12 maj på Vilsta Sporthotell i Eskilstuna. Kursledare kommer att bli Carina Normansson fiol, Ulf Lundgren fiol och Ingrid Ekman på flöjt. Det blir alltså låtar från Västmanland, Södermanland och Närke.

I planerande stund finns även tankar om att bjuda på någon visa på kvällen.

Mer information kommer i Spelmannen och på www.spelmansforbund.se

Läs om förbundet på:

www.vsf.u.se
och Facebook

Julmarknad på Vallby

Julmarknaden på Vallby gick av stapeln den 1a och 2a december. Som vanligt fanns det plats även för lite kultur. Västerås spelmansgille var därför inbjudna att spela dag nr 2.

Det blev en mycket kylslagen upplevelse. Utomhus var det flera grader kallt och i spellokalen var det likadant.

Missionshuset är försett med en präktig gammaldags kamin men p.g.a. brandrisk fick den inte användas.

Det kändes som om tonerna ville frysa fast i munspelen och fingrarna var stelare än någonsin.

Vi genomförde i alla fall programmet med Per

Torelli som spelledare och sammanhållande kraft.

Våra spelledare gör en insats som inte kan uppskattas nog. Programmet bestod av både samspel av gillet och sedan och sedan de olika instrumentgrupper som var på plats. Publiken sprang ut och in som vanligt på Vallby och det bidrog inte precis till att höja värmen.

Vallby är ett ställe som vi kan vara glada för. Det har fördelar både vinter och sommar.

Miljön är enastående med de gamla husen och folk kommer det alltid så västeråsarna kan vara glada över att ha ett sånt museum.

bo.spelman.

Folk & Världsmusikgalan i Gävle 18-20 april

I år är detta stora folkmusikevenemang förlagt till Gävle. På lördagskvällen blir det galakonsert. På både fredag och lördag är det seminarier, workshops, föreläsningar, dans, småkonserter och branschmessa i foajen. Det kommer även att finnas plats för eget spelande.

Priser kommer att delas ut för olika kategorier. Förslag till nomineringar kan man lägga in om före den 18 februari.

Som medlem i ett landskapsförbund så får man rabatt på galakonserten – SSR:s kansli har den kod som behövs för att skaffa sig rabatterad biljett. Mer om galan finns att läsa på www.gala.se.

Stämman på biblioteket, Västerås

Traditioner ska man värda. Detta gäller inte minst beträffande spelmansstämman på biblioteket i Västerås varje höst. 2012 inföll stämman den 1a december. Dagen var kall. Så pass att man undrade om harpan skulle tappa stämningen på vägen från parkeringen till spelplatsen. Eftersom "julen stod för dörren" som det heter så var det många som hade sökt sig till city och parkeringsplatserna var ganska åtråvärda.

Stämman inleddes av Leif Danielsen och så var det allspel under Per Torellis rutinerade ledarskap.

Antalet spelmän var ganska litet, det kanske var julbrådskan och familjelivet som påverkade antalet deltagare. När man räknade antalet åhörare så gick det ganska fort, men de som kommit var mycket entusiastiska så jag tror att de uppskattade det som bjöds mitt i julbrådskan.

Som vanligt fick vi ett uppskattat besök av spelmän från Sörmland. Vi fick också träffa en kär vän och och spelkompis från Småland, nämligen Viola Ek som spelade några låtar. Resten klarade vi av själva. En fikarast blev det som vanligt sedan tog "buskspelet bland bokhyllorna vid" och det fortsatte till ca kl 17.

Sen kunde jag ta harpan på ryggen och vandra iväg till min gamla bil och hem med folkmusiken ljudande i skallen.

En skön eftermiddag var till ända.

bo.spelman.

VÄLKOMMEN TILL ETHNO 2013!

Läs mer på sid 6 om hur du anmäler dig!

Kulturföreningen Tillsammans

Kulturföreningen Tillsammans

en folkmusikarrangör i Västerås

Kulturföreningen Tillsammans med gruppen Klapa Pasika från Kostanje, Dalmatien, Kroatien under ett kulturutbyte.

TILLSAMMANS startade "Folkligt Värre" hösten 2009. Förutom egna arrangemang och stöd till andras så görs framträdanden och workshops i svensk folklig sång, musik och dans. Utbyten genomförs på lokal, nationell och internationell nivå, t ex 2007/2008 med Kroatien-Dalmatien och 2012 med Spanien-Andalusien i projektet "Viva Aros".

Kontakt: Kulturföreningen Tillsammans, Mats Forsell, ordförande
mats_forsell@hotmail.com
Du hittar oss också på Facebook "Folkligt Värre".

Vill du spela till dans eller har frågor, ring eller mejla Jenny: 0704593452, jenny_r_86@hotmail.com

första freda'n **2013**

våren

4:e jan
1:a feb
1:a mars
5:e april
3:e maj

hösten

6:e sept
4:e okt
1:a nov
6:e dec

17:30 Välkomna!

18:00 Visstuga

19:00 Låstuga

19:00 Dansutläring

20:00 Öppen scen med dans efter spellista – så länge den räcker!

Fri entré!
Möjlighet att köpa fika!

Ett arrangemang av Kulturföreningen Tillsammans i samarbete med Waldorfskolan och med stöd av Västerås stad och Västmanlandsmusiken.

Nyckelharpan på andra sidan jorden

Jag vill här ge en liten reflektion om nyckelharpans utbredning, som börjat gro i mina tankar under min turné i Australien 2013. Australien upplever jag som en varmt välkomnande kontinent där vårt (nära på) nationalinstrument inte direkt växer på träd, ännu...

Jag hade förmånen att under en vecka få uppträda och dela den Svenska folkmusiken på Woodford folk festival. Om man tittar in på deras hemsida, www.woodfordfolkfestival.com kan man få en hint om hur magisk och STOR denna festival är, som december varje år byggs upp på nytt, endast inför detta väldiga tillfälle. Då förvandlas folk till "woodfordianer" och lever ut sina drömmar om en multikulturell värld med musik av olika genrer och ursprung som kan avnjutas i varenda vrå av denna vidsträckt festival.

Jag höll två solokonsertter som mottogs med stort intresse och entusiasm. Sedan deltog jag i ett set i en konsert tillsammans med en mängd stråkande världs musiker där jag bland annat mötte två folkmusiker från Brisbane som jag senare blev inbjudan att spela konsert med i Melbourne. Jag höll en workshop med stort antal deltagare på olika instrument (bland annat en trumpet!) som lärde sig den lilla västmanländska polskan "Över allt på jorden" och jag gav en längre föreläsning om polskans olika skepnader i olika delar av Sverige.

Under mina besök här i Australien, som sträcker sig över tre år nu, har jag förstått att det finns ungefär 15 nyckelharppspelmän utspridda över kontinenten. Jag har redan träffat några utav dem och hoppas under min turné få tillfälle att träffa fler. Det är så intressant att höra hur de först kom i kontakt med sin NH, vilken musik de spelar på den och i vilka sammanhang de finner inspiration och information om hur man handskas bäst med den. Jag har ett späckat turnéprogram under mina tre månader i Australien som det går att läsa mer om och följa på min hemsida www.josefinapaulson.se

Instrumentmakare i Australien

Jag tog också tillfället i akt att under denna vecka i norra Australien träffa en (troligtvis den enda) nyckelharpsbyggaren i landet. Lennart Lövdin är bosatt strax utanför Brisbane i Queensland och har levt mer än 30 år i Australien men har sina rötter i Hallstahammar i Västmanland. Sedan ungefär 5 år tillbaka har han ägnat tid åt att ge liv till nya nyckelharpor i denna världsdel, så långt man kan komma från nyckelharpans centrum i Uppland.

Inte bara har han tagit till sig det traditionella sättet att göra instrumenten, han söker även nya vägar att använda lokalt trä och har byggt en utomordentligt välklingande harpa i "Bunya Pine" vilket är en typ av gran som går att finna i området. Liskom alla duktiga byggare har han lyhört tagit till sig av nyckelharppspelares önskningar och förfrågan om nya möjligheter att utveckla leken, nycklar och ljud. Lennart verkar ha det tålmod som krävs för att skapa bra instrument som får utvecklas individuellt. Inget instrument är ju helt det andra likt och han tar sig ann att möta den utmaningen.

Lennart bygger nyckelharpor för både uthyrning och för den intresserade, att kunna köpa sin eget. Detta gör det helt plötsligt möjligt för nyckelharpan att bre ut sig och etableras "down under". Utan byggare är musicerandet inte möjligt och tack vare Lennarts insats kan de många redan sådda fröna få börja gro i denna multikulturella jord då fler nyckelharppspelare blir möjliga i Australien.

Lennart har experimenterat med lokala träslag som visade sig fungera utmärkt vid nyckelharpsbygge. Han har gjort ett antal reparationer av svensk importerade instrument, som inte klarat av klimat och temperaturskillnaderna i denna världsdel.

fort...

Flera har upplevt hur deras nya kärlek plötsligt går upp i limningen, bokstavligt talat, då limmet till locket inte klarar av värmen och fukten. Genom användning av lokalt material kommer man förbi många av dessa problem.

I Australien är temperatur, men framför allt fuktigheten olika beroende på vilken region du bor i. Queensland, där Lennart huserar, tillhör den tropiska delen. Lyckligtvis, för min nyckelharpa, har jag bott största delen i Victoria i staden Melbourne, där det visserligen blir otroligt varmt, men aldrig fuktigt på samma sätt som i de nordligare delarna av denna kontinent. Om man vill läsa mer eller kontakta Lennart, titta in på hans hemsida www.nyckelharpaaustralia.com och skicka ett mail om du har några tankar du vill dela med honom. Inte bara är han en duktig hantverkare, han är dessutom väldigt trevlig!

Vid ett spontant jam på en marknad i Melbourne stötte jag ihop med en kvinna som hade en hardingfela byggd av en instrumentmakare i Tasmanien (den mest södra delen av Australien). Även han hade använt lokalt material och den bleka felan hade en väldigt fin detalj, den tasmanska tigern som huvud.

Några funderingar kring tradition

Det känns som en stor ära för mig att resa runt och dela den musik jag älskar mest, med så många människor. Jag blandar min musik med berättelser om Sverige som land, pratar om våra olika väderförhållanden (när det var +40 grader här en dag hade vi i nordligare delarna av Sverige -40, en 80 graders temperaturskillnad som får de flesta att huttra till.) Jag tittar på vår folkmusik som dansmusik, pratar rytm och sväng (och hur jag spelar den mest populära musiken på dansgolvet, bara sisådär 200 år försent för att gemene man ska veta vad de förväntas göra när de hör den) och väver in olika levnadsöden i de många berättelser som följer de låtar vi är med och för vidare in i nu levande tradition.

Tradition är för övrigt ett mycket intressant och relevant begrepp i dessa sammanhang där man är lyft ur sitt egentliga sammanhang. När jag pratar om min musik här i Australien får jag alltid lägga till "traditional" till begreppet folkmusik, då "folk music" här faller mer under begreppet sing/song writer genren. När man ser på de grupper som utövar folk och traditionellt, är det ofta ett konserverande av just den musik som var aktuell under immigrationen till Australien och blev den musik som togs med i flytten. Jag lyssnade till en intressant konsert med en grupp australiensiska/italienska musiker som beskrev det just så och de berättade att när de åker tillbaka till Italien idag, har utvecklingen av den musik de nu spelar, gått framåt under 60 år och förändrats, medan den här i Australien stått still och spelas mer eller mindre exakt så som den lät när de lämnade sitt Italien, en gång i tiden. Intressant tycker jag. Även hur det gör det möjligt för musiken att utvecklas åt olika håll, på grund av, eller tack vare en geografisk flytt. Påminner om hur de olika väderförhållandena och näringen i jorden skulle påverka en planta, som är sprunget ur samma frö, men landat på olika delar av jorden.

Jag ser förväntansfullt fram mot att se hur det nyckelharpsfrö som nu är sätt i Australien ska börja växa. Vi är nu några stycket som vattnar och vårdar det ömt för att det verkligen ska slå rot. Låt oss hoppas att hon klarar sin första period som en ung vidja och kan få en stark och stabil stam med många olika grenar och användningsområden här i ett mångkulturellt land med fina människor som tar emot henne med öppet sinne.

Tack för ordet! //Josefina Paulson

Kalendarium

1. Folkligt Värre - Fredag 1 mars 2013, Waldorfskolan, Regattagatan 39 i Västerås: kl 18 Visstuga; kl 19 Dansinstruktion; kl 19 Låtstuga ; kl 20 spel till dans.

2. Årsmöte Västmanlands spelmansförbund, lördag 16 mars, Måns Ols. Se separata handlingar.

3. Felan Örebro lörd 16 mars. Basco, Hal Parfitt Murray, sång, fiol, altfiol, Andreas Tophøj, fiol, altfiol,, Ale Carr, cittern, Anders Ringgaard, dragspel, trombon.

4. Folkligt Värre - Fredag 5 april 2013, Waldorfskolan, Regattagatan 39 i Västerås: kl 18 Visstuga; kl 19 Dansinstruktion; kl 19 Låtstuga ; kl 20 spel till dans.

5. Felan Örebro, lörd 13 april. Nordic, Erik Rydwall, nyckelharpa, Magnus Zetterlund, mandolin, Anders Löfberg, cello.

6. 18 - 20 april. Folk o Världsmusikgala i Gävle.

7. Lördag 20 april. WestMannaFolk deltar i Kulturnatta Sala.

8 . Folkligt Värre - Fredag 3 maj 2013, Waldorfskolan, Regattagatan 39 i Västerås: kl 18 Visstuga; kl 19 Dansinstruktion; kl 19 Låtstuga ; kl 20 spel till dans.

9. Konsert med WetsMannaFolk, söndag den 5 maj kl 18. Västanfors kyrka

10. Allsvenska i folkmusik, 9-12 maj på Vilsta Sporthotell i Eskilstuna. Kursledare kommer att bli Carina Normansson fiol, Ulf Lundgren fiol och Ingrid Ekman på flöjt.

11. Felan Örebro. Lördag 25 maj. Mats Berglund / Jeanette Eriksson, fiol

VÄLKOMMEN TILL ETHNO 2013!

För tjugofjärde året har vi glädjen att säga välkommen till Ethno i Dalarna, Sverige!

Ethno 2013 äger precis som vanligt rum i Rättvik. Fredag 28 juni samlas vi i Rättvik, söndagen den 7 juli säger vi hej då i Stockholm.

Precis som vanligt blir det logi i Rättviksskolan och med största sannolikhet konserter på Bingsjöstäm-

man (3 juli), i Rättviksparken (4 juli) och till slut på Skansen i Stockholm (6 juli).

Åldersgränsen är som vanligt 17-25 år (födda 1988 -1996), avgiften 2 900 kr (all inclusive!).

Anmälan öppnar 1 februari. Programmet för Ethno 2013 presenteras inom kort.

Västmanlands Spelmansförbund

www.vsf.u.se

Ordförande Ann - Britt Sommer 0224 - 192 14

V. ordförande Per Torelli 021 - 35 88 69

Kassör Lars Englund 021 - 13 53 06

Sekreterare Mats Hellstrand 0223-612 49

Ledamot Olof Westin 0223-611 06

Suppleant Kjell Wahlberg 021 - 18 55 13

Suppleant Bo Eriksson

Bladet

Redaktör: Mats Hellstrand,
e-post: mats.hellstrand@gmail.com

Ansvarig utgivare : Ann-Britt Sommer

Låtkommitté

Ann-Britt Sommer , Majja Neverland, Carina Normansson

Suppleant: Linda Jansson Norrman

Artiklar, tips, debattinlägg, uppgifter till kalendariet, ja överhuvudtaget allt som rör oss spelmän tas tacksamt emot.

Nästa nr: Manusstopp 8 maj, utgivningsdag 23 maj.